

حسن زیرهك چريكه يهك لهو یژدان و ئازاره كانی تاکی کورد للكدا نهوهی / موته لیب سه عید عومه ر

هه موو دهنگ و چریکهو سزیک سهدا و هاوارک که له مرڤ بوون لهو خم و ئازارانہی که مرڤ قهکانی دونیا لهژیانی کوله مهرگی و کوڤره وهرییاندا دهریان بریوه ئه گهرچی شلوازی دهربرینی ههر مرڤ ڤلک جیاواز تره له ئهوی تر شاعیران بهووشه ههست و سز و په یامه که یان ئااسته ی خوڤنهره کانیاں ده کهن بهام هونه رمه ندان به دهنگ و چریکه گوڤی بیسه ره کانیاں زاخاو ددهن ، له ناو کولتوورو ئه ده بیاتی گهلاندا زږ دهنگی ناسراو دیار هه یه که بیسه رو بینهرکی یه کجار زږریان هه یه ، له ناو کڤمه گهی کوردی حسن زیرهك یه کڤکه لهو دهنگانه ی چ له سهردهم و چ دوا ی خڤی توانی ببته ناسنامه و ناسینی دهنگ و سهدایه کی تایبته لای بیسه رو هه واداره کانی ، وهك چن هه ندلک تڤکستی شاعیرانی کورد زیندو نهمر ماوه ته وه له نمونه ی هڤنراوه بهرزه کانی نالی ، حاجی قادری کڤیی ، سالم ، عه بدوڤا گڤران ، شلخ نوری شلخ ساڤج ، بڤکه س... هتد ، چریکه ی حسن زیره کیش یه کڤکه لهو دهنگانه ی بڤ ماوه ی په نجاڤ دوا ی نه مانی هڤشتا له گورِه و بره و دایه ئه وه سهرباری ئه و هه موو گڤرانکارییه لهژیانی کڤمه یی کوردی بهرکه وتنی به دیارده ی به جیهانیبوون سهره هڤدانی چه ندین ئامڤازو ته کنیکی نوڤ ، دهنگی نوڤ هڤشتا زمانه ساده و چریکه ئه فسوناوییه که ی تایبته که ی حسن زیرهك له گوڤی بیسه ران و هه وادارانیدا کارکرد و سهنگی خڤی هه یه بڤ سهلماندن و دهرخستنی ئهم رڤاستیانهش دهکرڤ شیکارییه کی کورت بڤ هه ندڤ بهسته و مه قام و میلڤدیه ڤلکلڤرانه بکه م که له دهروونه پڤ له ناکامه که ی حسن زیره کدا دروست بوون و گوزارشت له ههست و خه مو ناسڤرو دهرده دڤیه که ی لایهك و توانا خودا پڤدراوه که ی دهکات وهڤ گفتوگڤ کردن و نووسین له باره ی تواناو دهنگ و چریکه ی حسن زیرهك هه گری دهیان لڤکوڤینه وه و خوڤندنه وه ی جیاوازه لهم وتاره دا دهرفته ی ئه وه مان نیه شیکارییه کی ووردو فراوان له مهر ژیاں و کڤی هه هه نده جیاوازه کانی ئه و هونه رمه نده بهرزه بکه ین .

ئز لهم خوڤندنه وه مدا چه ند سهرنج و بڤچوونڤکی کورت له باره ی ئه و

ههستو سَز و ئه و دهربرینانه ددهم که بههستکی قو و خه مکی گهوره ی ئینسانی حسن زیره ک بهدری ژایی ته مهنی هونه ری و توانای له اده به دهرکه ی چریویتی له کات کدا تا له ژیانیشدا بووه زَر که له هونه ر دستان و شهیدایانی دهنگی له نا ه و چریکه ویژدانیه ی حسن زیره ک تنه گه یشتن , حسن زیره ک ئه و مر قه ی دهرفته ی نه بوو وه ک مر قه کی کورد ژیان کی شایسته بژی و ای نه بوونی خو ینده واری و دهرفته ی ژیان به ام به هره مه ند و داه ینهر له ر کخستنی به ند , و ووتنی هه به ست و چینی مه قامو گ رانی .

ههر وه ک زیره ک خ ی له یه ک ک له ت ماره دهنگیه کانیدا ده یت هونه ر له ن و کوردا بایه خی نیه , هونه ر له ن و کوردا قه دری نه ما , هونه ر ب من به هره یه کی نه دا , هونه ر ب من کار کی نه کرد که به شو ینیا بچم چوون کوردم و به زمانی کوردی قسه ده کم .

حسن زیره ک ئه گهرچی هونه ره که ی ب خه ک بوو به ام به داخه وه خه ک وه ک مر قه کی ساده ش ل یان نه روانیوه چ جای ئه وه ی له به هره و چریکه و توانای به رزی حسن ت بگهن ههر ب یه سکا و دهرده د ی خ ی له وه دا دهرده برت که کورده به زمانی کوردی ده دوت وه گهر نا زیره ک کورد کی ب غه لو غه ش و ه سه نه ته نانه ت به ه ی کورد بوونیوه دوو چاری زَر دهرده سه ری و گرتن و ئه شکه نجه و ئازار ب ته وه .

قهت له دونیادا نه بوو ب جگه له نا خشی به شم

ئهی خودا چه ند به د به خت و چه ند چاره ه شم

سه رده م ک ئاواره بووم و موده ت کیش دهر به دهر

قهت نه مدی ووی ئاسووده گی ههر تووشی گ ره و قهر قه شم

سه رباری ئه و هه موو خه م که سه ر و ته نیایی و نا ئارامیه زیره ک د کی شهیدا و سه ره ی هیه هه میشه دیده و ههستو گیانی لای ش ه ژنی چاو مه ست و کیژی کوردی کورده وارییه حز ده کات خ شه ویسته که ی گفتو گ ی له گه بکات .

نام دو ینی ب چیم نامدو ینی , ب ل م زیز بووی نامدو ینی

ئه گهر ب و بمدو ینی , نام هنج ینی , نام شه مز ینی , ر ح ددهم

له مزگ ینی , سه ر ددهم له مزگ ینی

ئهم چریکه یه بهرله وه ی دهربرینی ههست کی جوانه له ناخی په نگخواردووی مر قه کی ئاشق به کیژه کورد کی چاومه ست له هه مانکاتدا داواکاری و گرفتاری زام که ب د داره که ی هیچ نه ب ت بزه یه کی ب بکات تا ئاخ و نا ینه که ی که م ب ته وه و ئوق ه بگر ئه و چریکه یه ی که ژو دو و به نده نه کان پ له نا ین ده کات به ام خانمه که ی ب ئاگایه و له سه ر که شی خ ی ناکه و .

گهر ب ت و بمدو ینی نام ره نج ینی , نام شه مز ینی , ر ح ددهم

له مزگانی، سهر ددهم له مزگانی

له بهندی په کم گرفتاری نهویند که به دست د داره کی، له بهندی دووهم ته گهر بټ بمدوینی نامره نجینی بیه ته گهر بیدویند گیانی ئاسووده ده بټ سه بوری و مزگانیه ده بټ بی .

حسن زیرهك وټرای نهووی وهستایه کی شارهزا بووه له ټكخستنی به ندو ووشه و یاریکړدن به دهنگی له همانکاتدا له چرینی گټرانیی شاد دا توانایه کی به رزی هیه له وه سفکړدن و پیا هټدانی به ژن و له نجه و رټه وتی کیژی کورد و وټاتی کورده واری .

له گټرانی ئهر ټلاده، لاده، رټو به ند پشمینه وټنه یه کی تری جوانی ژن و سروشتی کورده واری به دهنګه ته فسوناوییه کی ده ټكشټ به شټوه یهك وټنه ی کیژی کورد کاتټك له کانی به له نجه و لار ده گه ټته وه به ره و ما ټه و دیمه نه هستو هټشی حسن بردووه .

ئهی کیژی لاد ټلانه و دارستان، کاسپی ټم سا ټل مازووه و گه ټووان ئهی کیژی لاد ټل محاف مه نګر، من بټ ټم نه مام شټخی جګر بټ ئهی لاده، لاده رټو به ند پشمینه، رټو به ند پشمینه خوټنت شیرینه

حسن زیرهك گټشکراو په روه ده کراوی ژینگه و ژیانی کورده واری یه نه وه تا له ناو هټنانی سهربان و ما ټ و ما ټیات، و دارستان و مازوو، گه ټا دا وورد و به سه لیکه یه، وټرای نه ووش کیژی لاد ټ وهك مر ټټك به شټکه له گیان و بیري حسن زیرهك و له هست و دهر برینه کانیدا جوانترین پټناسه و وټنایه کی به رزی هونه ری ټه نګدانه ووی هیه .

له دا ټشتن و وټنه گرتنی سروشتی خاکی بټکان و ده ورو به ریدا زیرهك مر ټټکی بیر فراوان و شهیدا و سه ودا سهر ټکی یه کجار ئاشق و کارامه بووه چ له ر ټكخستنی ووشه و چ له ناسینی ده ورو به ری نا ټه شک ټنه و هه موو ئه و شو ټلانه ی نزیك یان به رام بهر نا ټه شک ټنه ی بټکانه .

ده چمه سهر نا ټه شک ټنه به رام بهر به بټکان ټ

یاری من هر نه جیهه باریکه و نه شمیلان ټ

بمرم کورت ټ خا ټ دانه دان ټ .

ده چمه سهر نا ټه شک ټنه به رام بهر میا ندواو ټ

ټه شقی با ټای لټو نا ټ بووم کولم ټه ی گو ټی سټا و ټ

دونیا م بټوی من ناو ټ .

حسن زیرهك زټر سه و داسهر و شهیدایه تا ئه و پهری مر ټقبوون ئه شق ټك تژی له ژیان نهك ته نها بټ جهسته و ئاره زووی ژن به ټکو به گیان شهیدای جوانی سروشتی کوردستان و کورده واری و ژنی کورده چونکه ئه شقه کی زیرهك هست ټکه بټ ژیان دروست بووه ئه و هه سته ی له مندا ټیه وه تا مردن دهنګ و نا ټه و خه مه کی له ناخ ټکی پاک له ژیان دټستی، خټ نه ویستی و مر ټقد ټستی ټه نګیدا وه ته وه .

دهستم به دامان قوربان دهگ یارم که مبارت
چونکه به گزادهی ده بمه ن کهرت
دهیجا لوتفت ب ت مردم سندوقی سهرت
لای لای سوره گو ، چنت اژنم
ئيجازهم بده سهر په نجم ب نم
وات اده ژینم اتنه چه ک نم

حسن زیرهك ته نها خاوه نی چریکه یه کی ئەفسوناوی نیه به کو یه کك
له تاییه تمه ندیه کانی چرینی هه بهسته کانی شاعیرانی کورده به دهنگه
ئەفسوناوییه کی ، لایه نکی تری توانای ئەو هونه رمه نده زیندو
کردنه وه به ره می فاکلار و بایه خدان بهم هه نده گرنگه
که له پووری نه ته وه که مان ب مر فکی ب کهس و ب لانه و سهر هه گرتوو
به استی جگه ی تارامانه ، حسن زیرهك ئەو مر فقه داهه نهره
نه خو نده واره له و سهردهم و هه لومه رجه سهخت و ژیا نه پر
کو ره وه رییه دت و چه ندین به ندو بهسته و میل دی کوردی زیندو
ده کاته وه له فهوتان ده یانپار زیت ئەوهش یه کک که له به هره و زیره کی
ئەو مر فقه کورده .

به داخه وه حسن زیرهك ئەگەر کورد نه بووایه دنیام له ن و ههر
نه ته وه یه کی تر بوایه هیچی که متر نه بوو له شکسپیر ، چاپلن و ب
دلبری شاعیری ناوداری ئینگلیز ئەوان خاوهن ده و هت و شارستانیته و
ئەرشیفیکی ده و هه مندی پارا و ن به ام زیرهك له نه ته وه یه کی بن
دهست و له هه لومه رجه کی ناهه موار ، و ات کی پر له ستهم و نادادی
کمه لایه تی ژیا .

خه سه لکی تری به رزی هونه ره کی حسن زیرهك ئەوه یه دهنگه که زیاتر
له زه مه نك و سهردهمك به رده وامی هه یه ، حسن زیرهك دهنگه که سنور
بر و ریشوو به ناو و ات کی تر و کهلتوو کی تر ناسینی ئەو
دهنگه به ناو نه ته وه ی فارس و عهره ب ئەوهش وایکردوه له سهر ئاستی
گهلانی ده و روبه ر زیاتر ناسراو ب ت ، له مانهش زیاتر حسن زیرهك
چریکه یه که گوزارشت له ویزادن ، و ئازار ، و نه هامه تیه کانی تاکی
کورد ده کات له ته و او ی خاکی کوردستان .

چ سر که له دلمایه بیام و زمان ئەسوتی
بیشارمه وه نه یب ژم ، م شک و ئسقان ده سووت
ز رشت هه یه ب وتن به ام ههنگه ههر ئەرزشی نه ب ت ، ئەو سه ی
له دهروونی حسن زیرهك دایه ته نها پهروه ردگار ده زان چیه ئەو
نه نیه هه نده به ژان و ناسره ته نانهت توانای نیه به زمان ده ریب رت
ترسی ئەوه ی هه یه به درکاندنی زمانی بسوت ت ئای چ سر که خودای
گه و ره مه گەر ت بزانی چ نه نی ، و خه مو که سه ر کی قو
له دهروونیدا په نگی خوارد ته وه .

له نوان ئهم دوو او ههسته ئازار چهشتووهدا دوو د ااماوه ئه گهر
بیشار تهوه نه یب ژت م شک و ئسقان ده سووتت بیه ئه گهر نه نهیه که
بدرک نیت ئاگره کهی دهروونی داده مرکت .

له یادی کچی دوا یی په نجا سا هی ئه و هونه رمه نده بهرزه ی کورد درود
ب گیانی پاک و ههستی بهرز و هونه ری بهرزه ، ئه ز دوا ی زیاتر له
45 سا گو گرتن له دهنگی ئه و هونه رمه نده مه زنه ام وایه ئمه ی
بیسهر، و هونه ر د ست و هه واداران ی دهنگی حسن زیره ک تا ئستا
نه مان توائوه وه ک پویست زیره ک بناسین ئه و کاته له ناسینی ئه و
هونه رمه نده تده گه ی که بتوانین چه ندین لکوینه وه ی زانستی و
به دوا چوون به ن و کانیاوی پر له مرواری ئه و هونه رمه نده
ناسراوه دا بکه ی .

